

Súd: Okresný súd Topoľčany
Spisová značka: 9P/100/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4619201537
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Matúš Staríček
ECLI: ECLI:SK:OSTO:2019:4619201537.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Topoľčany sudcom Mgr. Matúšom Staríčkom vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: H. A., nar. XX.XX.XXXX, t. č. S. B. M., ul. J.. P. XX, S. J., zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, Škultétyho 1577/8, Topoľčany, matky: W. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. P. XXX/XXX, Q., t. č. Q. XX, R. S., a otca: v rodnom liste neuvedený, za účasti Okresnej prokuratúry Topoľčany, o zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Topoľčany č. k. 10P/194/2012-35 zo dňa 16.01.2013 v časti určenia zariadenia na výkon rozhodnutia súdu tak, že ústavná starostlivosť nad maloletým H. A., nar. XX.XX.XXXX sa bude vykonávať v S. B. M., ul. J.. P. XX, S. J. s účinnosťou od 06.09.2019.

II. Matka j e p o v i n n á platiť výživné na maloletého vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne, a to vždy do 20. dňa v mesiaci vopred na účet S. M. ul. J.. P. XX, S. J. s účinnosťou od 06.09.2019.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 26.06.2019 bol Okresnému súdu Topoľčany doručený návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany na zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti u maloletého H. A., nar. XX.XX.XXXX. Návrh bol odôvodnený tým, že maloleté dieťa pochádza z mimomanželského pomeru, ku ktorému nie je otcovstvo riadne usporiadané. Vzhľadom na nestarostlivosť zo strany matky bol maloletý spolu so svojím starším bratom M. T., nar. XX.XX.XXXX vyňatý z rodinného prostredia na základe neodkladného opatrenia Okresného súdu Topoľčany č. k. 9PPOm/4/2012 zo dňa 12.09.2012. Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č. k. 10P/194/2012-35 zo dňa 16.01.2013 bola nad maloletým nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa vykonáva v B. H. Q., ul. P. XXXX. Maloletý H. sa v B. H. Q. nachádza od 16.10.2012. Maloletý H. sa od 05.09.2017 nachádza v Liečebno-výchovnom sanatóriu M., najskôr na základe odporúčania ZŠ sv. A. v Q. ako aj diagnostického vyšetrenia v Centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie Q. a potom na základe opakovane uloženého výchovného opatrenia. Naposledy bolo maloletému uložené výchovné opatrenie uznesením Okresného súdu Topoľčany č. k. 10P/12/2019-24 zo dňa 14.02.2019, ktorým súd opakovane uložil maloletému povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu v Liečebno-výchovnom sanatóriu, M. X a to s účinnosťou od 01.03.2019 do 30.06.2019 z dôvodu zabezpečenia odbornej pomoci maloletému v učení ale i v jeho správaní. Matka maloletého je nezamestnaná, má ešte vyživovaciu povinnosť voči maloletému M. T., nar. XX.XX.XXXX, ktorý sa nachádza v ústavnej starostlivosti Reedukačného centra M., od septembra 2019 bude z dôvodu ukončenia povinnej školskej dochádzky premiestnený do Reedukačného centra U.. Matka detí žije v spoločnej domácnosti s priateľom D. C., ktorý je nezamestnaný. Matka detí spolu s priateľom obývajú starší rodinný dom, kde majú k dispozícii kuchyňu a dve izby bez sociálneho

zariadenia. Dňa 23.05.2019 bola Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany doručená žiadosť Centra pre deti a rodiny Q. o podanie návrhu na zmenu zariadenia u maloletého H. z dôvodu, že u dieťaťa boli zistené také nedostatky v sociálnej prispôsobivosti, v osobnostných vlastnostiach a charakterovom vývine, že jeho výchova a vzdelávanie v zariadení na to určenom by neboli úspešné, nakoľko Centrum pre deti a rodiny Q. nemá kompetenciu zabezpečiť potrebnú pomoc v rámci prevýchovy a u maloletého je potrebná reedukácia. Zo správy Liečebno-výchovného sanatória M. zo dňa 30.04.2019 okrem iného vyplýva, že správanie maloletého H. nie je zlepšené, zvyšujúcou silou sa zvyšuje aj riziko, že maloletý niekomu ublíži a navrhujú, aby pokračoval v reedukačnom centre. Maloletý H. je žiakom IV. ročníka základnej školy pri Liečebno-výchovnom sanatóriu M., kde dosahuje slabšie vyučovacie výsledky, od septembra by mal nastúpiť do V. ročníka základnej školy. Mal. H. užíva pedopsychiatrické lieky, patrí do disp. E.. E. v Q.. Maloletý nie je osvojiteľný, odmieta náhradnú rodinnú starostlivosť. Miera ohrozenia dieťaťa vo vzťahu k biologickej rodine je vysoká z dôvodu, že matka veľmi sporadicky prejavuje záujem o syna a nemá záujem o zverenie syna do jej starostlivosti. Maloletý H. trávi víkendy a prázdniny v Centre pre deti a rodiny Q.. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany oslovil dňa 24.05.2019 Reedukačné centrum M. a dňa 14.06.2019 Reedukačné centrum E.-T. R., ktoré sú ako jediné im známe reedukačné zariadenia, kde by mohol maloletý H. ďalej pokračovať vo svojom štúdiu a kde by mu mohla byť zabezpečená reedukácia napriek veľkej vzdialenosti od miesta trvalého pobytu. Reedukačné centrum E. uviedlo, že maloletého nemôže prijať do ich zariadenia z dôvodu, že v školskom roku 2019/2020 neotvárajú V. ročník základnej školy. Reedukačné centrum M. uviedlo, že majú naplnené kapacitné možnosti, ale môže sa stať, že v mesiaci september 2019 niektoré dieťa nenastúpi do ich zariadenia. Keďže u maloletého H. bolo opakovane nariadené výchovné opatrenie v Liečebno-výchovnom sanatóriu M. má navrhovateľ za to, že v jeho záujme je celková zmena zariadenia na výkon rozhodnutia súdu. Na základe uvedeného odporúčajú, aby súd zmenil rozsudok vo veci sp. zn. 10P/194/2012 v časti určenia zariadenia na výkon rozhodnutia súdu tak, že ústavná starostlivosť nad maloletým H. A., nar. XX.XX.XXXX sa bude vykonávať v Reedukačnom centre M., ul. J. P. XX, S. J. s účinnosťou od 01.09.2019 a matka dieťaťa bude zaviazaná platením výživného na maloleté dieťa sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa na účet Reedukačnom centre M..

2. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom maloletého, oboznámením sa s obsahom pripojených spisov, listinnými dôkazmi založenými v spise a zistil tento skutkový stav veci:

3. Matka je zamestnankyňou obce R. S. od XX/XXXX, má príjem na úrovni minimálnej mzdy. Žije v rodinnom dome v spoločnej domácnosti s p. D. C., ktorý je nezamestnaný. Obývajú starší rodinný dom, kde majú k dispozícii kuchyňu a dve izby bez sociálneho zariadenia. Pri pohovore so zamestnankyňou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany dňa 26.06.2019 uviedla, že súhlasí s podaným návrhom vo veci samej s tým, že ona si maloletého do svojej starostlivosti vziať nemôže. Doručenie predvolaní na pojednávania mala riadne vykázané, na pojednávania sa nedostavila. Matka má okrem maloletého H. ešte jednu vyživovaciu povinnosť k maloletému M. T., nar. XX.XX.XXXX, ktorý bol od 01.09.2019 premiestnený z Reedukačného centra M. do Reedukačného centra U. z dôvodu ukončenia povinnej školskej dochádzky.

4. Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č. k. 10P/194/2012-35 zo dňa 16.01.2013, právoplatným 22.01.2013, bola nad maloletým H. a jeho bratom M. T., nar. XX.XX.XXXX nariadená ústavná starostlivosť v Detskom domove Q., ul. P., Q.

5. Uznesením Okresného súdu Topoľčany č. k. 9P/108/2018-30 zo dňa 02.08.2018 bolo maloletému H. uložené výchovné opatrenie, a to povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu v Liečebno-výchovnom sanatóriu, M. X a to s účinnosťou od 01.09.2018 do 28.02.2019.

6. Uznesením Okresného súdu Topoľčany č. k. 10P/12/2019-24 zo dňa 14.02.2019 bolo maloletému H. uložené výchovné opatrenie, a to povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu v Liečebno-výchovnom sanatóriu, M. X a to s účinnosťou od 01.03.2019 do 30.06.2019.

7. Okresný súd Topoľčany rozsudkom č. k. 10P/84/2019-38 zo dňa 26.06.2019 zmenil rozsudok Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 10P/131/2018 zo dňa 06.09.2018 v časti určenia zariadenia na výkon rozhodnutia súdu tak, že ústavná starostlivosť nad mal. M. T., nar. XX.XX.XXXX sa bude vykonávať v Reedukačnom centre U. s účinnosťou od 01.09.2019 a obom rodičom uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého každý sumou 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne na účet Reedukačného centra U. s účinnosťou od 01.09.2019. Do 31.08.2019 sa ústavná starostlivosť nad mal. M. T., nar. XX.XX.XXXX vykonávala v Reedukačnom centre M..

8. V psychologickej správe Liečebno-výchovného sanatória M. zo dňa 29.04.2019 a v záverečnej správe o pobyte maloletého zo dňa 17.06.2019 (ktoré vypracovali riaditeľka a psychologička Liečebno-výchovného sanatória) je uvedené, že maloletý H. v školskom roku 2018/2019 navštevoval 4. ročník základnej školy pri Liečebno-výchovnom sanatóriu M., je emočne nestabilný, jeho správanie je kolísavé a na upozornenia reaguje zvýšenou agresivitou. Zvyšujúcou sa fyzickou silou rastie aj jeho prevaha oproti ostatným deťom a zvyšuje sa riziko, že niekomu ublíži. Nemá veľa kamarátov, pretože deťom robí zle. Nemá rád autority a nerozumie základným ľudským a sociálnym vzťahom. Vzhľadom na intelekt, správanie i osobnosť maloletého Liečebno-výchovné sanatórium M. odporúča jeho umiestnenie do Reedukačného centra. Umiestnenie do reedukačného centra navrhli z dôvodu pretrvávajúcich závažných problémov so správaním aj vychovávateľky Liečebno-výchovného sanatória M. a triedna učiteľka maloletého.

9. Centrum pre deti a rodiny Q. v žiadosti zo dňa 23.05.2019 adresovanej Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany požiadalo o podanie návrhu na zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti u maloletého H., a to na reedukačné centrum. Žiadosť bola odôvodnená tým, že u maloletého boli zistené nedostatky v sociálnej prispôsobivosti, v osobnostných vlastnostiach a charakterovom vývine. Jeho ďalšia výchova v zariadení určenom súdom by neboli úspešné, pretože Centrum pre deti a rodiny Q. nemá kompetenciu zabezpečiť potrebnú odbornú pomoc v rámci prevýchovy a u maloletého je potrebná reedukácia.

10. Reedukačné centrum M. v správe adresovanej dňa 14.06.2019 Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany a v správe zo dňa 22.07.2019 adresovanej súdu uviedlo, že žiadosti na prijatie maloletého v školskom roku 2019/2020 do 5. ročníka nemôžu vyhovieť, pretože ich kapacitné možnosti sú naplnené s tým, že ak sa maloletého nepodarí umiestniť do režimového zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, je potrebné ich kontaktovať v mesiaci september 2019.

11. Počas terénnej sociálnej práce v Liečebno-výchovnom sanatóriu M. vykonanej dňa 18.06.2019 bolo zistené, že správanie maloletého H. sa nezlepšilo a v Liečebno-výchovnom sanatóriu nie je možné umiestnenie maloletého aj v nasledujúcom školskom roku z dôvodu, že u maloletého sú prítomné prejavy porúch správania, pričom je potrebné u neho režimové zariadenie, a to reedukačné centrum.

12. Zo správy Reedukačného centra M. zo dňa 03.06.2019 vyplýva, že v zariadení bol v školskom roku 2018/2019 umiestnený maloletý M. T., nar. XX.XX.XXXX (brat maloletého H.).

13. Reedukačné centrum E. - T. R. v správe zo dňa 18.06.2019 adresovanej Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany uviedlo, že maloletého H. nemôžu prijať, pretože v školskom roku 2019/2020 otvárajú jednu triedu základnej školy pre 8. a 9. ročník.

14. Na pojednávaní dňa 30.07.2019 zástupkyňa kolízneho opatrovníka uviedla, že maloletému bolo súdom uložené ochranné opatrenie opakovane, a to povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu, ktoré sa vykonávalo v Liečebno-výchovnom sanatóriu M. naposledy do 30.06.2019. Z poslednej správy Liečebno-výchovného sanatória M. vyplýva, že odporúčajú maloletému režimové zariadenie a to reedukačné centrum, pričom Centrum pre deti a rodiny nemá kompetencie zabezpečiť potrebnú pomoc dieťaťu. Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany sú známe dve reedukačné centrá na Slovensku, kde by maloletý H. mohol pokračovať vo svojom štúdiu, ide o centrum E. - T. R. a M., keďže maloletý nastupuje od septembra do 5. ročníka základnej školy s tým, že reedukačné centrum E.-T. R. neotvára 5. ročník základnej školy. Reedukačné centrum M. je nimi informované o podaní návrhu na umiestnenie maloletého do ich zariadenia. V S. centre M. sa nachádza aj jeho starší brat M. T., takže majú vedomosť o anamnéze rodiny, aj keď maloletý M. bude premiestnený z dôvodu štúdia na strednej škole do Reedukačného centra U.. Maloletý ide do 5. ročníka základnej školy a žiadne iné zariadenie na Slovensku, do ktorého by mohol byť umiestnený, im známe nie je.

15. Na pojednávaní dňa 30.07.2019 zástupkyňa Centra pre deti a rodiny Q. uviedla, že maloletý H. je umiestnený v samostatnej skupine, kde sa toho času nachádza 9 maloletých detí vo veku od 4 do 10 rokov. Povinnosťou centra je poskytovať bezpečnosť všetkým deťom, čo sa im v prítomnosti maloletého H. nedarí, nakoľko je veľmi ľahko vyprovokovateľný už len pohľadom iného dieťaťa, čo má potom za následok, že útočí na deti fyzicky, vulgárne ich osočuje, vyhráža sa im a maloleté deti sa ho boja.

Maloletý si kompenzuje takýmto správaním nedostatok pozornosti od svojej matky. Pravidelne každé tri týždne chodili H. brávať z liečebno-výchovného sanatória M. na víkendový pobyt, kde vykonával školskú dochádzku. Liečebno-výchovné sanatórium M. im oznámilo, že od septembra odmietajú H. prijať kvôli výchovným problémom. Žiadajú preto zmenu zariadenia, nakoľko mu už nevedia poskytnúť inú pomoc.

16. Dňa 26.08.2019 bol súdu doručený návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým požadoval, aby súd uložil povinnosť Centru pre deti a rodiny Q., ul. P. XXXX odovzdať dieťa do starostlivosti Reedukačného centra M., ul. J.. P. XX S. J.. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol odôvodnený totožným spôsobom ako návrh vo veci samej s tým, že maloletý H. ukončil IV. ročník základnej školy pri Liečebno-výchovnom sanatóriu M., od septembra by mal nastúpiť do V. ročníka základnej školy. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany zopakoval, že oslovil Reedukačné centrum M. a taktiež Reedukačné centrum E. - T. R., ktoré sú jediné im známe reedukačné zariadenia, kde by mohol maloletý H. ďalej pokračovať vo svojom štúdiu a kde by mu mohla byť zabezpečená reedukácia napriek veľkej vzdialenosti od miesta trvalého pobytu. Reedukačné centrum E. uviedlo, že maloletého nemôže prijať do ich zariadenia z dôvodu, že v školskom roku 2019/2020 neotvárajú V. ročník základnej školy. Reedukačné centrum M. im uviedlo, že majú naplnené kapacitné možnosti, ale môže sa stať, že v mesiaci september 2019 niektoré dieťa nenastúpi do ich zariadenia. Neodkladné opatrenie bolo podané z dôvodu, že maloletý H. si musí od septembra 2019 riadne plniť povinnú školskú dochádzku.

17. Súd prostredníctvom Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny - odboru socialnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately ako aj prostredníctvom Odboru špeciálneho vzdelávania Sekcie regionálneho školstva Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR zisťoval, či existuje zariadenie, do ktorého by bolo možné umiestniť maloletého za účelom reedukácie a plnenia povinnej školskej dochádzky v 5. ročníku základnej školy, avšak neúspešne. Riaditeľka Odboru špeciálneho vzdelávania Sekcie regionálneho školstva Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR v správe zo dňa 30.08.2019 odporučila pred umiestnením maloletého do reedukačného centra zväziť jeho umiestnenie do diagnostického centra. Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny - odbor socialnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v správe zo dňa 09.08.2019 odporučilo kontaktovať príslušných zriaďovateľov špeciálnych výchovných zariadení so žiadosťou o určenie zariadenia.

18. Okresný súd Topoľčany uznesením č. k. 9P/100/2019-69 zo dňa 02.09.2019 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil Centru pre deti a rodiny Q., P. XXXX, Q. povinnosť odovzdať maloletého do starostlivosti Reedukačného centra M., ul. J.. P. XX, S. J., ktoré neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Uznesenie nadobudlo vykonateľnosť 02.09.2019 a právoplatnosť 21.09.2019.

19. Centrum pre deti a rodiny Q. v správe zo dňa 06.09.2019 súdu oznámilo, že maloletý H. bol umiestnený do Reedukačného centra M. dňa 06.09.2019.

20. Rozhodnutím Reedukačného centra M. zo dňa 06.09.2019 bol maloletý H. od 06.09.2019 prijatý do Reedukačného centra M. a taktiež do 5.ročníka Základnej školy pri Reedukačnom centre M..

21. Na pojednávaní dňa 19.09.2019 zástupkyňa kolízneho opatrovníka uviedla, že dňa 16.09.2019 navštívili maloletého H. v Reedukačnom centre M., kde s ním bol vykonaný pohovor. Reedukačné centrum M. navrhuje, aby bolo nad maloletým spočiatku uložené výchovné opatrenie na 6 mesiacov a následne zrušené alebo predĺžené do konca školského roka. Kolízny opatrovník je ale toho názoru, že výchovné opatrenie nad maloletým bolo opakovane uložené aj v inom zariadení, a to v Liečebno-výchovnom sanatóriu M. za účelom odbornej pomoci dieťaťu v učení a správaní. Na základe poslednej správy z Liečebno-výchovného sanatória M. a správy z Centra pre deti a rodiny Q. sa správanie maloletého neupravilo, naopak zhoršilo sa a odporúčajú režimové zariadenie, a to reedukačné centrum. Maloletý potrebuje režimové zariadenie, potrebuje reedukovať a Centrum pre deti a rodiny Q. s ním nevie pracovať. Dieťa je dostatočne diagnostikované a nie je potrebné jeho umiestnenie do diagnostického centra. Maloletý H. má v M. vytvorené vhodné podmienky, pôsobil pokojne, bol čisto oblečený. Uviedol, že je na izbe s ďalšími dvoma chlapcami vo veku 14 rokov, vychádzajú spolu dobre, má vlastnú posteľ aj skriňu. V škole sa mu páči, má tam kamarátku z Liečebno-výchovného sanatória M.. Zástupkyňa kolízneho opatrovníka zotrvala na návrhu na zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti tak, aby ústavná starostlivosť nad mal. H. A., nar. XX.XX.XXXX sa vykonávala v Reedukačnom centre M. s

účinnosťou od 06.09.2019 s tým, že matka dieťaťa bude zaviazaná platením výživného vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené maloleté dieťa na účet Reedukačného centra M. s účinnosťou od 06.09.2019.

22. Na pojednávaní dňa 19.09.2019 prokurátorka Okresnej prokuratúry Topoľčany s poukazom na vykonané dokazovanie súhlasila s návrhom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany.

23. Podľa § 54 ods. 2 ZoR (zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov), súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

- a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,
- b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,
- c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo
- d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

24. Podľa § 54 ods. 5 vety prvej ZoR, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

25. Podľa § 81 ods. 1 ZoR ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

26. Podľa § 81 ods. 2 ZoR, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

27. Podľa § 62 ods. 1 ZoR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

28. Podľa § 62 ods. 2 ZoR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

29. Podľa § 62 ods. 3 ZoR, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

30. Podľa § 75 ods. 1 ZoR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

31. Podľa § 122 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, reedukačné centrum na základe výchovno-vzdelávacieho programu a individuálneho reedukačného programu poskytuje deťom do veku 18 rokov s možnosťou predĺženia o jeden rok výchovu a vzdelávanie vrátane prípravy na povolanie s cieľom ich opätovného začlenenia do pôvodného sociálneho prostredia na žiadosť dieťaťa.

32. Podľa § 122 ods. 2 zákona č. 245/2008 Z.z., do reedukačného centra sa prijímajú deti na základe

- a) žiadosti zákonného zástupcu,
- b) dohody so zariadením, v ktorom sa vykonáva rozhodnutie súdu,
- c) neodkladného opatrenia súdu podľa osobitného predpisu,
- d) rozhodnutia súdu o uložení ochrannej výchovy,

- e) rozhodnutia súdu o uložení výchovného opatrenia,
- f) rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti.

33. Podľa čl. 42 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na vzdelanie. Školská dochádzka je povinná. Jej dĺžku po vekovú hranicu ustanoví zákon.

34. Podľa § 15 ods. 3 zákona č. 596/2003 Z.z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov, školy a školské zariadenia, ktoré sú zaradené do siete, majú právo

- a) vykonávať výchovu a vzdelávanie podľa osobitného predpisu,
- b) na zabezpečenie financovania podľa osobitného predpisu.

35. Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 596/2003 Z.z., okresný úrad v sídle kraja plní úlohy v oblasti financovania škôl a školských zariadení podľa osobitného predpisu. Okresný úrad v sídle kraja zároveň kontroluje efektívnosť využívania finančných prostriedkov pridelených školám a školským zariadeniam.

36. Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 596/2003 Z.z., okresný úrad v sídle kraja vo vzťahu ku školám a školským zariadeniam, ktorých je zriaďovateľom, ďalej

- a) zabezpečuje priestory a materiálno-technické vybavenie,
- b) didaktickú techniku používanú vo výchovno-vzdelávacom procese,
- c) zabezpečuje investičnú výstavbu škôl a školských zariadení,
- d) zabezpečuje stravovanie detí a žiakov škôl a školských zariadení,
- e) vykonáva finančnú kontrolu na mieste na úseku hospodárenia s finančnými prostriedkami pridelenými zo štátneho rozpočtu, všeobecného rozpočtu Európskej únie, s materiálnymi hodnotami a majetkom, 32) ktorý má v správe, a kontroluje efektívnosť a účelnosť ich využitia,
- f) vybavuje sťažnosti 42) a petície 43) občanov a zákonných zástupcov detí a žiakov škôl a školských zariadení,
- g) vytvára podmienky na zabezpečenie sociálnej starostlivosti o zamestnancov škôl a školských zariadení,
- h) vedie personálnu agendu riaditeľov,
- i) poskytuje právne poradenstvo,
- j) spolupracuje s riaditeľmi pri zabezpečovaní personálneho obsadenia škôl a školských zariadení,
- k) schvaľuje návrhy zmlúv o nájme a prenájme budov škôl a školských zariadení, miestností a príslušených priestorov.

37. Vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa sleduje najmä záujem maloletého dieťaťa, ktorý bol ako zásada zakotvená prijatím zákona č. 175/2015 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o rodine. Základným právom dieťaťa je právo na pokojné a harmonické rodinné prostredie a je povinnosťou rodičov mu takéto prostredie zabezpečiť. V prípade, že rodičia nevytvárajú vhodné prostredie pre zdravý rast dieťaťa, je dôvodné, ak sa dieťa zverí aj do starostlivosti inej osoby, čoho cieľom je ušetriť dieťa negatívneho vplyvu stresujúceho prostredia.

38. Súd mal v prejednávanej veci na základe vykonaného dokazovania za preukázané, že návrh Úradu práce, sociálnych vecí sa rodiny Topoľčany na zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti nad maloletým je dôvodný.

39. U maloletého sú avizované výchovné problémy, pričom bolo odporúčané jeho umiestnenie v reedukačnom centre. Centrum pre deti a rodiny Q. zmenu zariadenia iniciovalo, matka maloletého so zmenou zariadenia súhlasila. Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany č. k. 10P/194/2012-35 zo dňa 16.01.2013 bola nad maloletým H. nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa vykonáva v Detskom domove Q. ul. P., Q. (t. č. pod Centrum pre deti a rodiny Q.). Maloletý bol počas trvania ústavnej starostlivosti umiestnený v Liečebno-výchovnom sanatóriu M., kde si plnil povinnú školskú dochádzku, pričom víkendy a prázdniny trávil v Centre pre deti a rodiny Q.. Matka nemá záujem o zverenie maloletého do jej osobnej starostlivosti a celkovo o maloletého prejavuje minimálny záujem, čo má na maloletého negatívny vplyv. Maloletý ukončil 4. ročník základnej školy pri Liečebno-výchovnom sanatóriu M., od septembra nastúpil do 5. ročníka základnej školy v Reedukačnom centre M., kde bol umiestnený na základe nariadeného neodkladného opatrenia. Jeho správanie je problémové, a preto nemôže pokračovať vo vzdelávacom procese v Liečebno-výchovnom sanatóriu M. a ani v Centre pre deti a

rodiny Q.. V psychologickej správe Liečebno-výchovného sanatória M. zo dňa 29.04.2019 a v záverečnej správe o pobyte maloletého zo dňa 17.06.2019 a jej príloh (ktoré vypracovali riaditeľka, psychologička, vychovávateľky i triedna učiteľka Liečebno-výchovného sanatória) je uvedené, že vzhľadom na intelekt, správanie i osobnosť maloletého Liečebno-výchovné sanatórium M. odporúča jeho umiestnenie do Reedukačného centra. U maloletého boli zistené nedostatky v sociálnej prispôsobivosti, v osobnostných vlastnostiach a charakterovom vývine a jeho ďalšia výchova v Centre pre deti a rodiny Q. by nebola úspešná, pretože Centrum pre deti a rodiny Q. nemá kompetenciu zabezpečiť potrebnú odbornú pomoc v rámci prevýchovy a u maloletého je potrebná reedukácia.

40. Vykonaným dokazovaním bolo ďalej zistené, že jediným zariadením, do ktorého je možné v súčasnosti maloletého umiestniť je Reedukačné centrum M. z dôvodu, že Reedukačné centrum E. - T. R. v školskom roku 2019/2020 neotvára 5. ročník základnej školy (v školskom roku 2019/2020 otvárajú jednu triedu základnej školy pre 8. a 9. ročník), pričom ostatné reedukačné zariadenia nie sú vhodné z dôvodu kritérií pohlavia, veku alebo typu školského zariadenia. Umiestnenie maloletého do diagnostického centra, vzhľadom na odporúčania zariadení, ktoré pracujú s maloletým, nebolo potrebné, nakoľko dieťa je dlhodobo sledované a v zmysle priložených správ je potrebné jeho umiestnenie do reedukačného centra. Reedukačné centrum M. bolo zo strany kolízneho opatrovníka dopredu informované o potrebe umiestniť maloletého do ich zariadenia, a preto neobstojí ich nesúhlasné stanovisko odôvodnené nedostatkom kapacitných možností. Reedukačné centrum M. v školskom roku 2019/2020 má otvorený 5. ročník základnej školy, pričom je povinnosťou štátu prostredníctvom zriaďovateľov príslušných zariadení zabezpečiť materiálne, finančné či personálne možnosti, aby mohlo byť maloletému dieťaťu zabezpečené plnenie povinnej školskej dochádzky a zároveň jeho reedukácia v špeciálnom výchovnom zariadení. Ide o plnenie sociálnej funkcie štátu, kedy ohrozeným právam sa musí poskytnúť účinná ochrana. V zariadení bol navyše až do súčasnosti umiestnený brat maloletého H. a Reedukačnému centru M. je preto známa rodinná anamnéza maloletého. Maloletý H. sa na základe nariadeného neodkladného opatrenia nachádza v Reedukačnom centre M. od 06.09.2019. Počas terénneho šetrenia vykonaného kolízny opatrovníkom bolo zistené, že v Reedukačnom centre M. má maloletý H. vytvorené vhodné podmienky. Rozhodnutím Reedukačného centra M. zo dňa 06.09.2019 bol prijatý do Reedukačného centra M. a taktiež do 5. ročníka Základnej školy pri Reedukačnom centre M..

41. Súd má za to, že ďalšie uloženie výchovného opatrenia by si nespĺnilo svoj účel, keďže u maloletého sú dlhodobo prítomné poruchy správania a je potrebné mu zabezpečiť priaznivý psychický, fyzický a sociálny vývin. Keďže uvedené nie je možné dosiahnuť jeho pobytom v centre pre deti a rodiny (detský domov) ani v liečebno-výchovnom sanatóriu, súd dospel k záveru, že v záujme maloletého je vyhovieť návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany na zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti. Jeho ponechanie v centre pre deti a rodiny by nebolo v záujme jeho ďalšieho zdravého vývoja a nebolo by ani v záujme ostatných detí umiestnených v tomto zariadení, nakoľko maloletý svojím správaním ohrozuje aj ich riadnu výchovu. V Reedukačnom centre M. si zároveň bude plniť povinnú školskú dochádzku.

42. Súd preto zmenil rozsudok Okresného súdu Topoľčany č. k. 10P/194/2012-35 zo dňa 16.01.2013 v časti určenia zariadenia na výkon rozhodnutia súdu tak, že ústavná starostlivosť nad maloletým H. A., nar. XX.XX.XXXX sa bude vykonávať v Reedukačnom centre M., ul. J. P. XX, S. J. s účinnosťou odo dňa jeho faktického umiestnenia do Reedukačného centra M. na základe nariadeného neodkladného opatrenia. Súd zároveň uložil matke maloletého povinnosť platiť výživné v minimálnej zákonom určenej výške. Pri určení výšky výživného súd prihliadal na počet vyživovacích povinností matky a jej príjmové, majetkové a sociálne pomery. Matka má príjem na úrovni minimálnej mzdy a má ešte jednu vyživovaciu povinnosť. Povinnosť platiť výživné bola v súlade § 81 ods. 2 ZoR uložená matke na účet zariadenia, do ktorého má byť dieťa umiestnené, t. j. vždy do 20. dňa v mesiaci vopred na účet Reedukačného centra M., ul. J. P. XX, S. J. s účinnosťou od 06.09.2019.

43. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP (zákona č. 161/2015 Z. z. - Civilného mimosporového poriadku), v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Topoľčany.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. V odvolaní sa má ďalej uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (exekučný poriadok) v znení neskorších zmien alebo návrh na súdny výkon rozhodnutia podľa § 370 a nasl. CMP.